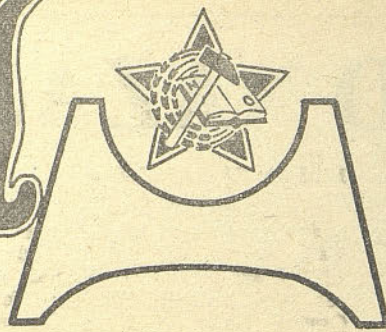

JUNIJ 1977

ZSMS O POLITIČNEM SISTEMU

Naša samoupravna socialistična družba ima prav gotovo enega izmed najbolj odprtih in demokratičnih političnih sistemov v svetu. To nam daje tudi enkratno in specifično vlogo v svetu, prav tako pa nam daje tako zasnovani družbeni sistem znotraj naše družbe možnosti za povezavo med vsemi delovnimi ljudmi in občani ter resničnem odločanju in graditvi takšne samoupravne družbe, v kateri ima delavski razred prevladujoč vpliv in kjer delovni ljudje predstavljajo gonilno silo razvoja na vseh področjih organizirane družbe, pa naj si bo to v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih (TOZD, krajevna skupnost, samoupravna interesna skupnost) ali v tistih, ki zajemajo praktično vsa področja družbenih in gospodarskih dejavnosti (kmetijstvo, vzgoja in izobraževanje, šolstvo, kultura, šport in druge).

Možnosti za take vsebinsko nove odnose nam daje že normativna ureditev v novi ustavi, na osnovi katere s samoupravnimi sporazumi urejamo odnose na področjih združenega dela, krajevnih skupnosti in menjave dela ter družbenih dejavnosti nasploh. Naloga vseh nas je, da te odnose uresničimo v življenju, da vzpostavimo delegatske odnose in za delegate izberemo najbolj angažirane in sposobne med nami.

Danes smo sredi bitke za izvajanje novih ustav v družbi, pri čemer ugotavljamo, da se te spremembe kljub temu ne izvajajo v vseh sredinah dovolj hitro, da se delovni ljudje sicer zavedamo bistva ustavnih sprememb, vendar da ob tem še vedno obstajajo tu in tam elementi, ki tak razvoj zavirajo na različne načine. To se vidi zlasti v nekaterih TOZD pri njihovem prepočasnem konstituiranju in utrjevanju samoupravnih odnosov v njih, kakor tudi pri konstituiranju krajevnih skupnosti, ki se s težavo in počasi prilagajajo vsebini ustavnih sprememb. Splošni vtis je, da poteka preobrazba celotne družbe prepočasi z zastoji in neenakomerno po področjih. Med vzroki počasnosti sta na vidnem mestu nerazumevanje in neiznajdljivost na področju poznavanja ustavnih sprememb. Zato se v ZSMS zavzemamo za organizacijo različnih oblik družbenega izobraževanja in usposabljanja tako znotraj naše organizacije kakor tudi usposabljanj znotraj enotne fronte organiziranih socialističnih sil, ki edina lahko da celovitost usposabljanja. Nismo pa tudi še dovolj angažirali vseh ustvarjalnih socialističnih in samoupravno u-

smerjenih sil znotraj enotne fronte, začeni pri članstvu naše organizacije, pa tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Le s takim delovanjem in angažiranjem bomo presegali miselnost, da je dovolj, če sprejmemo nove pravilnike, statute in druge normativne akte, ostalo pa bo šlo samo po sebi.

Bistveno nova naloga, ki nam jo zastavlja ustava, so delegatski odnosi, ki jih moramo uveljavljati pri samoupravnem sprejemanju odločitev v vseh sredinah. Delegatski sistem, ki danes že uspešno zamenjuje predstavniški sistem, smo zlasti podprli v naših osnovnih organizacijah v združenem delu. Delovni ljudje in občani, tudi mladi, danes vidimo prek delegacij možnost odločanja na vseh ravneh. Boriti se moramo, da bodo delegacije resnično sestavljene v skladu s strukturo sredin, iz katerih izhajajo. Tu nalletimo tudi na problem uveljavljanja mladih delegatov. Številčno zastopnost mladih v samoupravnih organih in delegacijah pa ne moremo ocenjevati kot edini in najvažnejši kazalnik angažiranja mladih in njihovega položaja v družbi. Vendar nam udeležba v samoupravnih organih in delegacijah daje možnosti, da bomo aktivni subjekt pri sprejemanju in odločanju tako v TOZD, krajevni skupnosti, samoupravni interesni skupnosti kot tudi v delegacijah za skupščine DPS in v teh skupščinah samih.

Aktivnosti pri družbenopolitičnem organiziranju mladih v krajevni samoupravi bo potrebno posvetiti več pozornosti, saj je ravno krajevna skupnost mesto, kjer mladi delavci preživljajo največ svojega časa. Nujno je, da se krajevna samouprava organizira čimprej na temeljih nove ustave, pri čemer pa moramo mladi imeti odgovornejšo vlogo. Zlasti rahle so še vedno vezi med krajevno skupnostjo in TOZD, te vezi pa lahko skupaj s sindikalno organizacijo močneje izpostavimo prav mladi s svojo aktivnostjo. Krajevna samouprava in dejavnost mladih v njej mora spodbujati razvijanje in organiziranje mladih v okviru družbenih organizacij in društev po interesnem principu. Zato moramo biti aktivni tako pri sprejemanju samoupravnih aktov krajevene skupnosti kakor tudi aktivno in primerno navzoči pri formiranju delegatskih odnosov v krajevnih skupnostih. Krajevna skupnost je hkrati tudi tisto mesto, kjer pride delovanje vseh družbenopolitičnih organizacij najbolj do izraza prav v okviru organizacij

SZDL v krajevni skupnosti. To pomeni, da se moramo mladi aktivno vključiti v enotno fronto organiziranih socialističnih sil za skupno delovanje vseh družbenopolitičnih dejavnikov v krajevni skupnosti.

Z ustavo smo v našem družbenopolitičnem življenju vpeljali še eno pomembno novost. To so samoupravne interesne skupnosti, ki so poleg TOZD in krajevnih skupnosti določene kot ena osnovnih enot sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda ter vseh delovnih ljudi, ena izmed osnovov človekovega položaja v združenem delu in njegovega položaja v družbenopolitičnem sistemu.

Tovariš Tito je na X. kongresu ZKJ govoril o teh vprašanjih in poudaril, da postaja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje v novi ustavi glavna oblika urejanja medsebojnih odnosov delavcev v združenem delu in delovnih ljudi na vseh področjih družbenega življenja. Zato se ZK zavzema za to, da bi bile samoupravne interesne skupnosti kar najbolj odprte za široke družbene vplive in obenem družbi odgovorne za opravljanje svojih funkcij. ZK mora skupaj s SZDL, sindikati, ZSMS in ZZB storiti vse, da bodo samoupravne interesne skupnosti zaživele in vsebinsko delovale na svojih interesnih področjih.

Nikakor ne smemo pozabiti delovanja mladih na področju vzgoje in izobraževanja, področja, ki je dobilo z novo organiziranostjo mladih še večji pomen. Z veliko vnamo in zagnanostjo se moramo boriti za nove odnose na šolah vseh stopenj. Tu mislim predvsem na aktivno sodelovanje pri uveljavljanju socialistično angažirane šole in uvajanju marksistične vzgoje v šole, kakor tudi na kvaliteto novih odnosov med vsemi subjekti učno-vzgojnega procesa v šoli. V tem kontekstu pa moramo odpravljati okostenelost in zastarelost metod predavanj, kakor tudi pospešiti reformo visokega šolstva. Na tem področju lahko mladi prek svojih delegatov vplivamo na to, da se bodo čimprej sistemsko rešile težave z učbeniki, njih cenene izdaje. Zavzemamo pa se tudi za sistemsko financiranje dijaških in študentskih domov. Sedaj je tudi podpisan samoupravni sporazum o štipendijski politiki in mladi se moramo najbolj zavzemati za to, da bo tak sistem štipendijske politike, kakor tudi zoper kršitelje sporazuma. To je velika obveznost mladih v občinah, še posebno ZSMS na šolah vseh stopenj.

Naša politična akcija pa mora biti usmerjena tudi na izvajanje novih odnosov v kulturi in športu, zlasti sedaj ob sprejetju samoupravnega sporazuma o statusu vrhunskih športnikov.

Na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovanja, kulture, zdravstva in socialnega skrbstva, kakor tudi otroškega varstva, zaposlovanje, pokojninsko-invalidskega varstva in socialnega varstva je potrebno uvesti takšne odnose, ki bodo dosledno spoštovali ustavne spremembe. Zato je naša dolžnost predlagati v izvolitev takšne delegate, ki bodo s svojim delovanjem in poznavanjem problemov na posameznih področjih lahko izdatno podpirali usklajevanje splošnih, skupnih in posameznih interesov in potreb ter se borili za enakopravnost delovnih ljudi v obeh zborih samoupravnih interesnih skupnosti.

Zavedati se moramo, da lahko prek naših delegatov v samoupravni interesni skupnosti pri zadovoljevanju naših potreb dosti dosežemo. Zato moramo paziti, da bomo v skladu z našimi sprejetimi načeli in merili na vseh ravneh predlagali in organizirali mlade in vse druge, ki so sposobni resničnega zastopanja naših interesov po posameznih področjih. V ZSMS se zavzemamo, da bodo delegacije za skupščine SIS, kakor tudi TOZD in krajevne skupnosti resnično sestavljene iz sposobnih ljudi in da v njih ne bo takih, ki imajo že preveč drugih funkcij.

POTOK BOBEN

Skozi industrijsko mesto Hrastnik teče potok Boben. Zato si ga lahko zamislite, kako je onesnažen.

Izvir visoko pod Mrzlico. Do Čeč je še kar čist. Tam pa dobi prve smeti: stare štedilnike ter druge odpadke.

Ko se soteska malo zoži, je malo bolj čist. To pa ne moremo reči, ko pride do Sijaja. Tam vanj spustijo veliko strupenih snovi in takšen teče do križišča, kjer se mu pridruži Brnica. Skupaj tečeta do TKI, ki ju še bolj onesnaži. Tudi ob Steklarne dobita strupene snovi.

Tako umazana se izliva v še bolj umazano reko Savo.

Uloga Špela
4. c OŠNHR Hrastnik

POGLED NAZAJ AKCIJE MLADIH '77

»VSE ZA FRONTO, VSE ZA ZMAGO« je bilo borbeno geslo mladine širom Jugoslavije v NOB. Ne samo z borbo, tudi z delom je naša mladina pokazala svoj heroizem in udarništvo. V času narodnoosvobodilne borbe je dala tisoče delovnih dni. To je bilo delo pri obdelovanju njiv, zbiranju pridelkov, pomoč partizanskim in nepreskrbljenim družinam, čiščenje ruševin, gradnja bcnlic, hiš, domov, šol in drugih objektov.

Kot uradni začetek mladinskih delovnih akcij se šteje žetev v Sanski dolini, kjer je okrog dva tisoč deklet in fantov v mesecu in pol trdega dela rešilo okoli dvesto sedemdeset vagonov žita in zelenjave. Podobne akcije so bile tudi v drugih naših krajih.

V ČASU OBNOVE IN GRADNJE

Prve mladinske delovne akcije v osvobodjeni državi so bile organizirane pri nabiranju koruze, sekanju lesa, obnovi porušenih objektov, pogozdovanju itd. Mladina Jugoslavije je množično in z velikim elanom pristopila k obnovi porušene domovine. Številni objekti v svobodni domovini so nje-no delo:

PROGE:

Brčko—Banovići (1946)
Nikšić—Titograd (1947—1948)
Doboj—Banja Luka (1951).

Ob tridesetletnici mladinske delovne akcije Šamac—Sarajevo se spomnimo, da je to progo v dolžini 242 km gradilo 217.000 brigadirjev in da so zgradili 9 predorov in 19 večjih mostov. Mladina je sicer zgradila nad 600 km proge, nad 70 mostov, blizu 7 km predorov, izkopala milijone kubikov zemlje in kamenja. Samo na teh progah je delalo okoli 400.000 mladink in mladincev.

HIDROCENTRALE:

Jablanica (BiH)
Vinodol (Hrvatska)
Vlasina (Srbija)
Mavrovo (Makedonija)

INDUSTRIJSKI OBJEKTI:

Tovarna strojev »Ivo Lola Ribar« v Železniku zraven Beograda

Tovarna strojev »Prvomajska« in tovarna parnih kotlov »Enotnost« v Zagrebu

Železarna Zenica, Valjarna bakra v Sevojnu blizu Titovega Učica, Železarna v Nikšiću.

Delo mladine je tudi več drugih tovarn po vsej Jugoslaviji.

CESTE:

Avtocesta »BRATSTVO IN ENOTNOST« od Ljubljane do Gevgelije v dolžini 1096 km. Pri graditvi te avtoceste je sodelovalo nad pol milijona mladih ljudi. Grajena je od leta 1948—1950 in od 1958. do 1963. leta. Potem odsek Jadranske magistrale od Kolašina do Belega Polja (1964) v dolžini 48 km, na kateri je sodelovalo dvajset tisoč brigadirjev.

MESTA IN NASELJA:

Novi Beograd je gradilo okoli stoštirideset tisoč mladih graditeljev. Samo na delovni akciji 1968—1969 je sodelovalo nad deset tisoč mladih. Potem: Nova Gorica, Banovići, Novi Travnik, študentska naselja v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Skopju.

Mladinske delovne akcije so bile in ostale mesto pridobivanja znanja, telesne in duhovne kulture. Mladinske akcije niso samo uspehi dela, temveč tudi velika manifestacija mladosti, tovarštva in prijateljstva. Bile so in ostale mesto spoznavanja in zblževanja mladih iz vseh krajev naše domovine. Na njih se pogloblja bratstvo in enotnost mladine vseh naših narodov in narodnosti. Tu se izkazuje požrtvovanje in ljubezen, naprežanje in odrekanje.

Danes mladinske delovne akcije zbirajo mladino naših mest in vasi pri gradnji nasipov Save in Morave, na odpravljanju posledic prizadetim območjem Kozjanskega in Posočja, pri graditvi infrastrukturnih objektov na nerazviti področjih širom Jugoslavije. Akcije nadaljujejo heroizem dela naše mladine.

NEPOSREDNI PROIZVAJALEC MODRUJE

Če kritiziram samo, vodilni gledajo grdo. Če kimam samo, mi sodelavci pesti kažejo. Najbolje zadremati bo, pa naj sami odločajo.

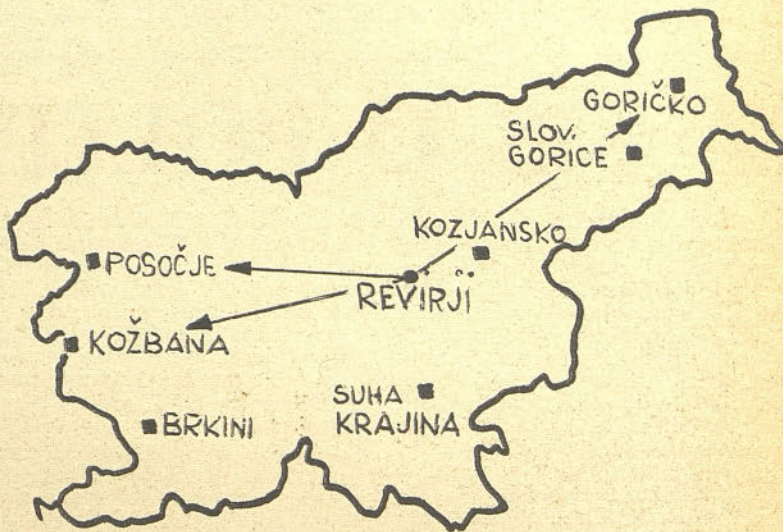
SESTANKARJI

Ure in ure govorijo, nazadnje pa sklenejo, da se čez teden dni še en sestanek naredi.

Veliko govorimo in pišemo o delovnih akcijah, pa pogledimo še to, katerih akcij se bo letos udeležila revirska mladina, organizirana v mladinske delovne brigade.

tenih mest Aleksinca, Sarajeva in Račke.

Največ mladih iz Hrastnika bo vsekakor sodelovalo na MDA Kožbana, ker je naša OK ZSMS organizator brigade za to akcijo.

Prikaz krajev letošnjih delovnih akcij mladih

MDA Kožbana '77 od 24. 6. do 15. 7. 1977, organizator brigade Rdeči revirji je OK ZSMS Hrastnik.

MDA Goričko '77 od 16. 7. do 6. 8. 1977, organizator brigade Rdeči revirji je OK ZSMS Zagorje.

MDA Posočje '77 od 7. 8. 1977 do 28. 8. 1977, organizator brigade BRATSTVA MESTA je OK ZSSM Trbovlje, v brigadi pa bodo sodelovali tudi mladi iz pobra-

Najbrž pa se bo našlo še kakšno prosto mesto tudi za sodelovanje na ostalih dveh akcijah. Če ste zainteresirani za sodelovanje na kateri izmed zgoraj navedenih akcij (predvsem pa za MDA Kožbana), se čimprej prijavite pri predsedniku svoje OO ZSMS ali pa na OK ZSMS Hrastnik, kjer lahko tudi dobite vse potrebne informacije.

Brigadirski HOO-RUK!

B. T.

PROSTI ČAS MLADIH

Življenje v krajevni skupnosti, kjer preživi mlad človek vsaj polovico svojega prostega časa, lahko izredno ugodno vpliva na oblikovanje njegove osebnosti, njegovega odnosa do dela in razvoja nasploh. Torej tudi socialistični zvezi delovnih ljudi kot najširši fronti organiziranih socialističnih sil ne more biti vseeno, kako bo mladina njene krajevne skupnosti preživela svoj prosti čas. Zal le redke krajevne skupnosti skrbijo za to. Ob večjem sodelovanju staršev, vzgojiteljev in mladih samih bi se morali v krajevnih skupnostih s tem vprašanjem bolj resno soočiti.

Še večja ledina se kaže v »zlati svobodi« šolarjev. Sčasoma bo nosilec te naloge sicer postala celodnevna šola, kar pa ne pomeni, da se lahko do takrat povsem otresemo skrbi za prosti čas najmlajših. Predvsem v času šolskih počitnic, ko je nadzora nad mladimi manj, prostega časa pa največ, bi tudi šola verjetno mogla odigrati v skrbi za aktivno izkoriščanje prostega časa mladih pomembnejšo vlogo kot doslej.

V krajevnih skupnostih so neizkoriščene tudi druge oblike aktivnosti mladih — športna društva, kulturna društva, dejavnost društva prijateljev mladine in podobno. Seveda pa zahteva smotrnejše organiziranje prostega časa mladih veliko zelo konkretnega dela. Prosti čas mladih bi lahko

postal plodno delovno področje za vse, ne pa, da ugotavljamo, da je malo akcij, ki bi vsebinsko povežale mlade. Za te probleme bi morali pokazati več posluha tudi mladi komunisti, ki se še premalo angažirajo pri delu mladinske organizacije v krajevni skupnosti, OO ZSMS pa bi nujno potrebovale več mentorskega dela OO ZK. Hkrati pa mora prodrati spoznanje, da je ravno mladinska organizacija tista, ki naj bi koordinirala celotno aktivnost mladih v družbenih akcijah. Programi bi morali vsebovati redno idejno politično delo in biti sestavljeni tako, da angažirajo mlade v njihovem prostem času, oziroma usmerjajo mlado osebnost v pravilno izkoriščanje prostega časa.

Po »m«

SPET SKUPAJ ...

Sobota. Navaden dan, enak vsem drugim. Pa ne za vse. Z vseh strani pomurske regije hite proti Murški Soboti mladi ljudje v modrih uniformah, ki jih krasi raznobarvni emblemi. Ampak niso edini. Z Notranjske, Goriške, Ljubljanske, pa tudi z revirjev so se jim v tem lepem, sončnem popoldnevu pridružili njihovi prijatelji, tovariši...

To tovarštvo, to prijateljstvo je bilo skovano lansko leto ob zvoku krampov in lopat, ob vedri brigadirski pesmi na mladinskih delovnih akcijah v Suhi Krajini, Slovenskih goricah in Kozjanskem, v Posočju... Povezali so nas žulji, povezalo nas je prostovoljno delo na nerazvitih in prizadetih območjih naše republike, skratka, povezale so nas mladinske delovne akcije.

In katera izmed njih je povežala Notranjce in Primorce, Pomurce in revirčane. Zbližalo nas je porušeno Posočje, povezala nas je zastava mladinske delovne brigade, ki nosi ime po prekmurškem revolucionarju in narodnemu heroju Štefanu Kovaču-Marčku.

V lanskem septembru smo se skupaj trudili, da kar največ pripomremo k hitrejšemu odpravljanju posledic potresa v Posočju. Marsikateri družini smo pomagali postaviti varno streho nad glavo, električni tok je spet stekel po popravljenem električnem omrežju, namesto umazane vode iz razpokanih cevi je iz pip spet pritekla čista, pitna voda... Ob novih septembrskih potresnih sunkih smo takoj priskočili na pomoč ogroženim prebivalcem Breginja, Podbele, Sedla... Marsikdaj so naše roke delale tudi popoldne in ponoči, pa čeprav so bile potrebne počitke. Toda trdna volja je premagala utrujenost, v nas je vzbudila tisti, človeku tako potreben občutek solidarnosti. V zadnjih septembrskih dneh smo se s težkimi srci poslovlili od Posočja in njegovih ljudi. Številna priznanja za brigado, udarniške značke in priznanja, ki smo si jih zaslužili, so le del tega, kar nas bo spominjalo na tiste dni, ko smo skupaj pomagali tam, kjer smo bili najbolj potrebni.

In v začetku aprila, na dan mladinskih delovnih brigad smo se spet zbrali. Tokrat v prostorih

murskosoboškega Mladinskega kluba, ki ima prostore v stari graščini. Vse je polno brigadir in brigadirjev, vsi veseli in nasmejani, ker se po dolgem času spet vidimo. Nemudoma steče pogovor in obujanje spominov na Kozjansko, Slovenske gorice in Posočje... Ogleđamo si dobro pripravljeno razstavo o mladinskem prostovoljnem delu v pomurski regiji. Tu so razstavljena priznanja, zastave, brigadirski bilteni, na marsikateri fotografiji pa prepoznaš sebe, s krampom ali lopato v rokah nekje na delovišču... O razvoju in pomenu akcij nam je spregovoril predsednik murskosoboške mladine, njegovemu izvajanju pa je sledil krajši kulturni program, katerega vsebina je bilo brigadirsko življenje in ki je prijetno poživil atmosfero med udeleženci srečanja.

Kaj hitro se je med nami razvil pogovor. Stekla je beseda o problemih in napakah, o pripravah na letošnje MDA, pa o klubih brigadirjev in lokalnih delovnih akcijah, tudi družbeni dogovor o MDA je našel mesto poleg ostalih aktualnih tem s področja mladinskega prostovoljnega dela.

Mnogo tega je bilo izrečeno, bilo je precej konstruktivnih predlogov. Toda letošnje delovne akcije bodo pokazale, koliko tega bomo uspeli uspešno uveljaviti v praksi.

Kar prehitro so minile ure v prijetni brigadirski družbi, treba se je bilo posloviti. Ob slovesu trden stisk roke, brigadirski ZDRAVO in obljuba, da se v okviru možnosti spet skupaj udeležimo letošnjih mladinskih delovnih akcij.

Tone Bezgovšek

MI MLADI

Vse na svetu se spreminja, presnavlja, izginja, se rojeva. Komaj se zaveš, da si mlad, že se zapleteš v zakonski jarem, v katerem preživiš, če gre vse po sreči — vse svoje poznejše življenje in niti ne veš, kdaj te prične boleti v križu in kdaj osiviš.

»Toda te stvari pridejo šele kasneje,« boste rekli, »človek je vendar najprej mlad!«

Res je, človek je najprej mlad. Vsak človek, tudi babice in dedki, ki sedaj komaj stopicajo okrog hiš, so bili enkrat mladi. Kaj neki si misli človek, ko je star? Na primer tistile dedek, ki tako mirno kadi svojo pipo in opazuje mimoidoče parčke, kako se sprehajajo in so veseli, ker so mladi.

Ali si misli tako: »Pa je vendar le bilo lepo, ko sem bil še mlad.«

Ali pa je morda nevoščljiv vsej tej mladini in si govori sam pri sebi: »Kakšna je danes mladina! Oh, ti dolgi lasje, kratka krila, ali kakšen je današnji svet. Ampak nekoč, nekoč je bilo drugače. Vsak človek je najprej mlad, tudi jaz sem bil in tudi tile bodo nekoč stari in betežni.«

Morda pa je z mislimi nekje pri svoji dobri, že umrli ženici. Da, mladost zelo hitro mine in to je najlepše obdobje v človekovem življenju. Včasih te prime, da bi bil vedno mlad, brezskrben. In ne žena s kupom otrok okoli sebe, vsa

BOGATA AKTIVNOST

Zveza socialistične mladine v puljskem garnizonu bo svojo aktivnost v bližnjem obdobju usmerila prevsem k vrhunski usposobljenosti posameznikov in enot, marksističnemu izobraževanju in sprejemu mladih v ZSMJ in ZKJ. Mladi bodo mobilizirali celotno članstvo ZSMJ v garnizonu za izvršitev nalog v borbeni izgradnji enot in idejno-političnem delu. Ob vsem tem bodo razvijali tekmovalni duh in usposobljenost enot in posameznikov, razvijali disciplino in primerne medsebojne odnose, posebno pa se bodo angažirali na sodelovanje z mladimi iz Pulja in okoliških mest v športnih, kulturnozabavnih, vojnihih in drugih aktivnostih. V teku leta bodo posebno svečano obeleženi jubileji tovariša Tita in partijski jubileji ter 35-letnica formiranja Jugoslovanske vojne mornarice.

To je bilo poudarjeno na programski konferenci organizacije ZSMJ v puljskem garnizonu, ki je bila pred nedavnim v Domu JLA v Pulju, pri čemer je bilo analizirano dvoletno delo mladih v garnizonu in sprejet program aktivnosti za naslednje obdobje, hkrati s tem pa izvršene volitve v organe novega mandata.

Konferenca je poudarila, da je osnovna vsebina dela organizacije ZSMJ v garnizonu v preteklem obdobju bilo razvijanje politične zavesti in krepitev moralno-politične enotnosti, borbene pripravljenosti enot, razvijanje moralnega lika mladincev ter sprejem mornarjev in vojakov v članstvo ZSMJ in ZKJ. Pri tem so doseženi opazni rezultati, ki pa so bili boljši v sredinah, kjer je bilo sodelovanje mladih z organizacijo ZK in starešinami plodnejše.

živčna od njihovega vreščanja.

Takrat bi človek tako rad ustavil čas, da mu ne bi minute tako hitro bežale, da bi imel več časa za to, da bi bil še enkrat mlad.

Toda, zakaj vendar razmišljamo o mladosti, ko sem pa sama še mlada. To bom delala potem, čez veliko let, ko bom takorekoreč stara in zgubana sedela v parku in ogledovala mladino.

Nekoč je rekla neka žena pri štiridesetih: »Mi mladi bomo vendar razumeli.«

Toda, ne vem, kaj je s temi besedami hotela. Meni se je zdelo zelo smešno.

Ko bom jaz tako stara, se mi najbrž ne bo zdelo smešno. Važno je le, da lahko rečem, ne da bi se komu zdelo smešno: »MI MLADI...«

Ločka

SODOBNA LJUBEZENSKA IZJAVA

Tvoje Margaret Astor oči so lepše kot neonske luči, tvoj blesteči pogled je toplejši od Siemens termoakumulacijskih peči.

V diskusiji delegatov je bilo za-jeto vse, kar je potrebno v naslednjem obdobju uresničiti. Posebno pomembno je čim svečanejšše obeleževanje 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo Partije, 85. predsednikov rojstni dan, 35-letnica formiranja Vojne mornarice in drugi jubileji.

mornar Tone Bezgovšek

Odkrili spominsko obeležje

V okviru proslave 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo Partije, 35-letnice vojne mornarice in obletnice herojske smrti Sergeja Mašere je bilo odkrito spominsko obeležje — doprni kip — narodnega heroja v istoimenski kasarni v Pulju, ki nosi njegovo ime. Svečanosti so prisostvovali mornarji, vojaki in starešine Mornarskega vzgojnega centra, predstavniki družbenopolitičnih in delovnih organizacij iz Pulja, delegacije občin Nova Gorica, Ravne na Koroškem, Radlje ob Dravi in Kopra, bližnje sorodstvo Sergeja Mašere — sestra Vida in brat Marjan iz Ljubljane — predstavniki komande Vojnopomorskega območja viceadmiral Milan Vranješ in Stevan Žutić, komandant puljske garnizije Drago Štok, pionirji in mladina iz mesta Pulja ter ostali vabljeni.

Spomine na Sergeja Mašero in Milana Spasića je oživil njihov tovariš Bojan Marok, kapetan korvete v pokoju, spominsko obeležje pa je odkril Franc Rustija, viceadmiral v pokoju. Bojan Marok je med drugim dejal: »17. aprila 1941, ob sramotni kapitulaciji bivše Jugoslavije, sta se odločila, da raješ potopita rušilec »Zagreb« kot pa da na njem vida tujo zastavo.«

Komandant mornarskega vzgojnega centra Ljubomir Pavković je predal bronasto plaketo Vojne mornarice Branku Mariću, akademskemu slikarju in mornarju Gradimiru Rajkoviću, akademskemu kiparju. Ostalim sodelujočim v izdelavi in postavljanju spominskega obeležja so bile podeljene zahvale, knjige in druga priznanja.

mornar Tone Bezgovšek

SLAVIMO DELOVNO

V prostorih Mornarskega kluba na Brionih smo mornarji pripravili razstavo na temo: »Tito 40 let na čelu partije«, ki je trajala mesec dni. V sklopu praznovanja dneva mladosti so potekale bogate aktivnosti v vseh športnih panogah, vrstili so se priložnostni kulturnozabavni programi, pred kratkim pa je bilo končano tudi kviz tekmovanje v počastitev 85. rojstnega dne tovariša Tita na temo »Zgodovina ZKJ«, v katerega se je vključilo veliko število ekip. Na predlog OO ZSMJ bodo najprizadevnejši mladinci — mornarji na dan mladosti svečano sprejeti v članstvo ZKJ.

To so le nekatere izmed aktivnosti, ki potekajo v okviru praznovanja letošnjih jubilejev, ki pa so v mesecu maju — mesecu mladosti dosegle svoj vrhunec.

mornar Tone Bezgovšek

Stanovanjske stiske na prepihu

Žal mi je, da že nič kolikokrat začenjam s stanovanjsko temo; žal mi je, a ne za tiste, ki bodo rekli: »Ah, že spet ta lajna!«, ampak za tiste, ki bodo vzdihnili: »Žal še vedno aktualna!« Ne vem, katerih je več, a vem, da je drugih še vedno preveč. Kar prelistajmo stolpce v malih oglaših, pa se bomo lahko takoj prepričali, da imajo eni stanovanj(a), preveč, medtem ko so drugi brez. Pokukajmo v stare hiše in poglejmo, kakšen življenjski standard premorejo s svojim delom nekateri naši državljani!

Na grenak smeh mi gre, ko v kakšnem časopisu prebiram o nasprotjih velemest nekje v daljnem svetu in gledam slike, ki pričajo: češ, vidite, tudi v takem siromaštvu živijo ljudje. Vidim kontrastne barve tam, a vidim jih tudi doma. Ni mi treba daleč, da se lahko zamislim: eni so pa zares čarovniki. Le kako so si lahko postavili takšne vile; ob drugih pa, da se pač ne znajdejo, ne znajo... Pa res opravljajo tako različna družbeno potrebna dela, da morajo in morejo živeti v tako različnih bivališčih? Kje je rdeča nit, ki naj bi vodila k socialnemu približevanju ljudi? Na kateri stopnički našega družbenega razvoja so nekateri pohitili in drugi zaostali? Zakaj nekateri sploh ne vedo, kaj je to stanovanjska stiska in jo morajo drugi prenašati dolga leta na svojih plečah?

Vsi zaposleni delovni ljudje izločamo precejšen prispevek od svojih bruto osebnih dohodkov za družbena stanovanja. Zakaj morajo potem nekateri tako dolgo čakati, da od teh odstotkov kapne stanovanje tudi zanje, drugi pa pridejo do stanovanja nerazumljivo (gledano v povprečju) hitro in poceni?!

Vsaj približno se ve, za katere kadre in kje ni tako težko priti do stanovanja: za redke strokovnjake v velikih mestih, za nujne kadre na podeželju, kamor se večina brani iti; pa tudi za kadre, zaposlene v upravnno-administrativni in družbenopolitični sferi.

Če pogledamo na drugo stran stanovanjske tehtnice, bomo naleleti v večini primerov na neposredne proizvajalce z dolgo čakalno dobo v vrsti stanovanjskih interesov, na različne socialne probleme in na vrsto mladih ljudi, ki po poklicni in zaposlitveni usmeritvi mora dolgo čakati, da pride do stanovanja: od mladih kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev do učiteljev in drugih izobražencev ter uslužbencev, ki imajo pač to smolo, da jih je preveč v vrsti, bodisi v delovni organizaciji ali na lestvici občinske stanovanjske skupnosti. Saj samo čakati ni dovolj. Zato mnogi zidajo na svoje, varčujejo in po-

skušajo dati svoj delež, da bi se dokopali do strehe nad glavo. Srečnejši medtem že lepo stanujejo...

Ko se lotevamo stanovanjske problematike, pljuvamo običajno ves pepel in žveplo krivde na počasne stavbenike in izvajalce del sploh, ki izsiljujejo visoke cene (te si lahko privoščijo, ker brez njih pač ne moremo zidati, prave kontrole nad njimi pa ni), na drage projektante, ki delajo načrte bolj za v oblake kot za naše stvarne možnosti in potrebe; na počasno komunalno in dolgotrajne birokratizirane postopke, ki so zaenkrat še potrebni za začetek zidave. Ogorčeni smo nad včasih oderuški zasebnimi oddajalci stanovanj, ki se ravna po zakonu ponudbe in povpraševanja in jim nihče ne upa stopiti na rep, ker se vsi boje, da bi potlej bili tisoči podnajemnikov na cesti. Postrani gledamo na delavce iz drugih republik, ki se pri nas zaposlujejo in računajo na stanovanje, ki s svojimi stanovanjskimi problemi »izsiljujejo« prednost. Čudimo se, kako hitro je lahko zgrajena kakšna nujna stavba — človek ne bi verjel — ko pa na drugi strani ceste vidi, kako počasi gre opeka na opeko...

Toliko napak in nepravilnosti vidimo, toda jim res ne moremo ali ne znamo stopiti na rep!?

Zakaj imamo potlej samoupravne stanovanjske skupnosti? Mar samo zato, da se v njih naši delegati (kolikor so res naši) vsako leto živcirajo, kako najbolj pravično razdeliti nova stanovanja, kako med množico izbrati najbolj pereče primerke po neklih sprejetih kriterijih? In če ti kriteriji niso vedno najbolj posrečeni, kdo nam je kriv, če jih ne poskušamo spremeniti? Kdo nam je kriv, če stiskamo rep med noge in čakamo, da bo že kdo drug odpravil nepravilnosti, nad katerimi nergamo? Koliko sploh sami upravljamo z našim stanovanjskim skladom, ki ga ustvarjamo s svojimi prispevki? To velja tudi za mlade ali še posebej za nas: za mlade zidarje, arhitekte, komunalce, uslužbence in delavce v stanovanjskem gospodarstvu na eni in za vse pričakujoče stanovanjske pravice na drugi strani!

Kje smo, če nas ni tam, kjer se odloča o hitrejšem ali počasnejšem uresničevanju naših sanj?! Kajti hoteli ali ne pot do stanovanja je speljana prek mnogih stopničk, in če bi radi hitreje potovali, moramo pač sami poskrbeti za dvigalo. Za dvigalo, v katerem ne bo privilegiranih nihče drug kot tisti, ki so v največji stanovanjski stiski, pa ob tem ne držijo križem rok.

Po »M«

SPOŠTOVANI UREDNIK

ZDRAVO MIRKO!

Najprej vas vse skupaj toplo pozdravljam in vam želim, da bi čim lepše praznovali prvomajske praznike. Oglašam se vam iz Postojne, ker služim zadnje mesece svojo vojaško obveznost.

Zahvaljujem se za redno pošiljanje časopisa »Steklar«, saj me novice iz podjetja in Hrastnika vsakič razvesele in v mislih vračajo k delu ob peči ali pa na posamezni kraj v Hrastniku. Koristim to priliko in pozdravljam brigado tovariša Ivana Racingerja in vse sodelavce na »A« banji. vojak Mirko Keber v. p. 1394/3 66230 POSTOJNA

Hvala za prelepo razglednico iz Postojne. Hvala za prvomajske želje in ker je naš praznik za nami, ti sporočam, da smo ga preživeli čudovito ob lepem vremenu in kresovanju, svečano, ker so donele borbene delavske in partizanske pesmi.

Veseli me, da si zadovoljen z našim glasilom, katerega ti bom še vnaprej redno pošiljal.

Pozdrave pa bodo sodelavci Racingerjeve brigade in ostali sodelavci gotovo prebrali.

Te pozdravlja urednik!

ČE BI BILA....

Vseposvobod se kaj gradi, obnavlja... Tudi v našem kraju ni vse tako, kot bi moralo biti. Naš predsednik krajevne skupnosti se veliko trudi in marsikaj smo že naredili. Pomagali smo vsi.

Če bi bila predsednik krajevne skupnosti, bi predlagala smučarsko vlečnico. Imamo lepe proge za smučanje, tako da se tudi nekateri Hrastničani hodijo smučati k nam. Seveda bi bilo treba najprej urediti cesto. Sedaj je slaba. Poleti bi se lahko kopali, če bi imeli bazen. Vode nimamo dovolj, zato ni mogoče. Premalo imamo tudi denarja. Sedaj gradimo dom, ki nam bo služil za sestanke. Priredili bomo tudi kakšno zabavo, praznovanje novega leta, prvega maja, ob 8. marcu... Ker bo zraven tega doma še precej prostora, bi lahko zgradili igrišče za košarko, roketmet in drugo. Manjkala pa bi še re-

stavracija. Mislim, da bi naš kraj lahko postal turističen. Ker je na Kovku veliko gozdov, bi kakšen predel uredili za sprehajališče. Trim steze ne bi bilo treba graditi, ker je za rekreacijo dovolj prostora v naravi in je ni treba spreminjati. Kdor že sedaj zaide na Kovk, si rad ogleda kraj, kjer stoji TV pretvornik. Velikokrat sem že bila na njem in z njega je čudovit razgled. Vidiš lahko Zasavje, razne hribe, če pa je lepo vreme — jasno, opaziš celo naše Alpe. Tu gor bi zgradili razgledni stolp.

Vse to bi lahko uredili, le če bi bilo dovolj denarja. Tega pa je zaenkrat še bolj malo. Želim pa si, da bi se tudi to uresničilo. Pomagati bi morali vsi vaščani in občina.

Darja Laznik, 8. a OŠ Dol pri Hrastniku

Vesela pionirska ura

V petek, pri uri slovenskega jezika pride v razred naša razredničarka. Zelo nas je presenetila, ko je rekla: »Odložite torbice na mizo!« Mi smo jih takoj odložili in nestrpnost čakali, kaj bo. Tovarišica je rekla, da bomo vsem v razredu pregledali torbice. Ko so tako pregledovali torbice, so prišli do moje: »Odpri torbo,« je rekla tovarišica. Vedel sem, da so v torbi cigarete, zato sem jo s težkim srcem odprl. »Kaj pa je to?« me vpraša tovarišica. »Cigarete, a? No,« je rekla tovarišica, »potlej pa kar prižgimo enega, striček Vinko.« Drugi učenci so se smejali, jaz pa sem bil potrpet od sramu. Za menoj je sedel Roman. Ko pa so prišli k njemu, je izpod jopice padel zavoj cigaret. »A, tudi ti jih imaš. Poglej no, saj so že vsi veliki fantje, saj vsi kadijo!« »Tovarišica,« sem poklical, »saj to je nesporazum, nekdo mi je cigarete podtaknil v torbico!« »Če je tako, pa kar lepo oddaj te beležke — sporočila staršem.«

Brez besed smo oddali beležke. Sošolci pa so se tako smejali, da so jim skoraj počili trebuh. Jaz pa sem vesel odšel domov, ker jih v šoli nisem nič dobil od tovarišice. Zato pa sem jih bolj dobil doma.

Vinko Pilih
7. b OŠ NHR Hrastnik

Za nagradni kviz znanja iz prejšnje številke »STEKLARJA« smo prejeli 30 rešitev. Pravilni odgovori glasijo:

1. Roza Luxemburg
2. kanjon
3. heliograf
4. helikopter
5. sirene

Za pravilne odgovore prejmejo nagrade naslednji izžrebanci:

1. nagrada 30 din: Uldrijan Tomo
2. nagrada 20 din: Racinger Ivan, upok.
3. nagrada 10 din: Oplotnik Viktorija.

ZAHVALA

Ob tragični in prehitri izgubi sina, brata in strica

IVANA POTOČINA

se najtopleje zahvaljujemo za nudenje zdravniške pomoči, darovalcem cvetja in vencev, govornikom, godbi in pevcem »Svobode II« in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti v prerani grob.

Zalujoči: oče in mati, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo